

Nummer: RSR 02-2024

Dato: 14.02.2024

Saksnummer: 2023/63676

Forskrift om mindre rettelser i diverse forskrifter hjemlet i skipssikkerhetsloven og skipsarbeidsloven

Sjøfartsdirektoratet har fastsatt mindre rettelser i en rekke forskrifter.

Som en del av Sjøfartsdirektoratets kvalitetssystem noteres jevnlig større og mindre behov for endringer i forskriftene som direktoratet forvalter. Endringene dreier seg ofte om rent redaksjonelle endringer, men som likevel kan gi rom for misforståelser og forårsake unødig tidsbruk hos direktoratets kunder. Formålet med endringene er i all hovedsak å rette opp i redaksjonelle feil som av ulike grunner har oppstått. Samtlige forskrifter som det foreslås endringer i er helt eller delvis hjemlet i skipssikkerhetsloven og fritids- og småbåtloven. Sjøfartsdirektoratet mener at det er hensiktsmessig å samle disse endringene i en felles endringsforskrift.

Høringen

Forslag til forskrift om mindre rettelser i diverse forskrifter etter skipssikkerhetsloven og skipsarbeidsloven var på høring fra 10. oktober 2023 til 15. januar 2024. Sjøfartsdirektoratet har mottatt høringssvar fra 7 instanser.

Pelagik Servicekontor AS, Det Norske Maskinist Forbund, Forsvarsdepartementet, Fiskeridirektoratet og Justis- og Beredskapsdepartementet hadde ingen merknad til høringen. Det ble også mottatt høringsinnspill fra Fiskebåt Havfiskeflåtens Organisasjon, hvor det ble gitt uttrykk for at de generelt var positive til endringene, men hadde en konkret merknad som gjengis under.

Etter høringsrunden er det også gjort en endring i § 3a i forskrift 1. juli 2014 nr. 955 om radiokommunikasjonsutstyr for norske skip og flyttbare innretninger. Det oppstod en mindre feil i forskriften i forbindelse med endring i forskrift 18. desember 2023 om endring i diverse forskrifter hjemlet i skipssikkerhetsloven og RSR 13-2023, og denne feilen har Sjøfartsdirektoratet derfor rettet opp i denne forskriften. Sjøfartsdirektoratet har også vurdert at offentlig høring kan utelates i dette tilfellet, da høringen må anses som «åpenbart unødvendig», jf. forskrift 19. februar 2016 nr. 184 om utredning av statlige tiltak (utredningsinstruksen) kapittel 3 punkt 3-3. For nærmere omtale av endringen, se punkt IV.

Innspill fra Fiskebåt - Havfiskeflåtens Organisasjon

Flere av forslagene gikk ut på å oppheve overgangsordninger som ikke lenger er aktuelle på grunn av at søknadsfristene er utløpt. Fiskebåt har ingen motforestillinger mot at overgangsordningene oppheves, men forutsetter at det ikke får betydning for gyldigheten av sertifikater og kvalifikasjonsbevis som er utstedt i medhold av overgangsordningene.

Endring I går ut på å fjerne setningen «Dette gjelder dog ikke arbeid som nevnt i lov om arbeidstid på skip § 7 nr. 1» i § 10 første ledd siste setning i forskrift 2002 nr. 423 om arbeid og utplassering av ungdom på norske skip. Det følger av innspillet: «Fiskebåt mener at dette vil innebære en materiell endring. Selv om lov om arbeidstid ikke lenger er gjeldende, har ungdomsforskriften § 10 første ledd siste setning fortsatt

selvstendig betydning. Skipssikkerhetsloven § 23 inneholder heller ikke en tilsvarende bestemmelse slik det hevdes i høringsbrevet, men gir hjemmel for at slike bestemmelser kan fastsettes. Det er gjort både i forskrift 2017 nr. 1758 om arbeids- og hviletid på fiskefartøy og i forskrift 2007 nr. 705 om arbeids- og hviletid på passasjer og lasteskip, men siden arbeidstidsbegrensningene for ungdom er regulert i en egen forskrift vil ikke unntakene i hviletidsforskriftene være direkte anvendelige for personell som er underlagt ungdomsforskriften. Konsekvensen av å fjerne henvisningen til den opphevede loven vil tilsynelatende være at man mister muligheten til å overskride arbeidstidsbegrensningene for personell som er underlagt ungdomsforskriften i forbindelse med nødsituasjoner mv. Vi oppfatter ikke at det er tilsiktet. For å unngå dette bør tilsvarende unntak som følger av hviletidsforskriftene tas inn i ungdomsforskriften.»

Kommentar

Å foreta en materiell endring av forskrift 2002 nr. 423 om arbeid og utplassering av ungdom på norske skip er ikke tilsiktet, ettersom endringene i denne forskriften kun skal være av redaksjonell art.

Sjøfartsdirektoratet forstår av innspillet at Fiskebåt - Havfiskeflåtens Organisasjon er bekymret for følgende ved å fjerne henvisningen til den opphevede loven. Det er da grunn til å påpeke § 12 i forskrift 2002 nr. 423 om arbeid og utplassering av ungdom på norske skip. Her er det angitt at forskriftens nevnte begrensninger i arbeidstiden for ungdom som er fylt 15 år og som ikke er skolepliktig, ikke gjelder ekstraarbeid på grunn av sikkerhetstjeneste som nevnt i forskrift om arbeids- og hviletid på norske passasjer- og lasteskip mv. Sjøfartsdirektoratet mener da at denne bestemmelsen gjør at forskrift 2002 nr. 423 ikke trenger et tilsvarende unntak som i forskrift 2017 nr. 1758 om arbeids- og hviletid på fiskefartøy og i forskrift 2007 nr. 705 om arbeids- og hviletid på passasjer og lasteskip, slik Fiskebåt – Havfiskeflåtens Organisasjon ønsker.

Etter dette tas ikke merknaden til følge, og endringen av forskrift 2002 nr. 423 om arbeid og utplassering av ungdom på norske skip gjennomføres, hvor siste setning i § 10 første ledd tas bort.

Kommentarer til de enkelte endringene

I

Til forskrift 25. april 2002 nr. 423 om arbeid og utplassering av ungdom på norske skip

§ 10. Forbud mot nattarbeid

Første ledd siste setning, «Dette gjelder dog ikke arbeid som nevnt i lov om arbeidstid på skip § 7 nr. 1», oppheves.

Setningen tas ut ettersom loven det vises til er opphevet.

II

Til forskrift 26. juni 2007 nr. 705 om arbeids- og hviletid på norske passasjer- og lasteskip m.v.

§ 4. Arbeidstid.

Ordlyden i annet ledd endres.

Følgende ordlyd er foreslått:

«På passasjerskip i innenriks rutefart med skift- eller vaktordninger og for andre skip med bruttotonnasje på eller under 300 kan den alminnelige arbeidstid *overskrides*. Den totale arbeidstid i løpet av en periode på 12 uker skal likevel ikke overstige 56 timer i uken i gjennomsnitt.»

I endringen er det føyd til «for» i første setning, for å klargjøre at det gjelder andre skip i tillegg til passasjerskipene som omtales innledningsvis i leddet. I tillegg er det gjort en forenkling ved at leddet er delt opp i to setninger i stedet for en lang setning, som øker leservennligheten.

Forenklingen av teksten følger av at leddet i dagens versjon lett kunne feiltolkes til at unntaket i annet ledd kun gjaldt for passasjerskip i innenriks rutefart med skift- eller vaktordninger med en bruttotonnasje på eller under 300. Tolkningen var med andre ord at begrensningen ikke gjaldt for andre passasjerskip over 300. Bestemmelsen skal imidlertid gjelde for alle passasjerskip i innenriks rutefart med skift- eller vaktordninger, samt andre skip med bruttotonnasje på eller under 300. Den foreslåtte korrigeringen i forskriften får klarere frem meningsinnholdet.

III

Til forskrift 22. desember 2011 nr. 1523 om kvalifikasjoner og sertifikater for sjøfolk

§ 23a. Kompetansesertifikat dekksoffiser klasse 6:
Fjerde ledd bokstav b), femte ledd og sjette ledd oppheves.

I paragrafens sjette ledd står det at fjerde ledd bokstav b og femte ledd gjelder fram til 31. desember 2023. Det vil si at fiskeskipper C og fritidsskipper D5L, ikke gir grunnlag for utstedelse av D6 etter nevnte dato. D6 med utelukkende førerrettigheter på lasteskip under 15 meter vil heller ikke bli utstedt på bakgrunn av nevnte vilkår. Sjette ledd viser til fjerde ledd bokstav b) og femte ledd, og må også oppheves for at resten av bestemmelsen skal fungere som tiltenkt.

§ 34. Ferdighetssertifikat matros:
Fjerde ledd oppheves.

Overgangsordningen i fjerde ledd er ikke lenger aktuell og leddet oppheves. I paragrafens fjerde ledd er det satt søknadsfrist til 1. januar 2017 for å søke sertifikatet på bakgrunn av fartstid i perioden 1. januar 2007 til 1. januar 2012.

§ 43. Ferdighetssertifikat motormann:
Fjerde ledd oppheves.

Overgangsordningen i fjerde ledd er ikke lenger aktuell og leddet oppheves. I paragrafens fjerde ledd er det satt søknadsfrist til 1. januar 2017 for å søke sertifikatet på bakgrunn av fartstid i perioden 1. januar 2007 til 1. januar 2012.

§ 44. Kompetansesertifikat skipselektrikeroffiser:
Fjerde ledd oppheves.

Overgangsordningen i fjerde ledd er ikke lenger aktuell og leddet oppheves. I paragrafens fjerde ledd er det satt søknadsfrist til 1. januar 2017 for å søke sertifikatet på bakgrunn av fartstid som skipselektriker på skip med fremdriftskraft over 750 kw i perioden 1. januar 2007 til 1. januar 2012.

§ 45. Ferdighetssertifikat skipselektriker:
Femte ledd oppheves.

Overgangsordningen i femte ledd er ikke lenger aktuell og leddet oppheves. I paragrafens femte ledd er det satt søknadsfrist til 1. januar 2017 for å søke sertifikatet på bakgrunn av fartstid som skipselektriker i perioden 1. januar 2007 til 1. januar 2012.

§ 58d. Overgangsregler for ferdighetssertifikat Polarkoden – grunnleggende og videregående:
Første og annet ledd oppheves.

Første ledd setter søknadsfrist innen 1. juli 2020 for utstedelse av ferdighetssertifikat Polarkoden – grunnleggende. Annet ledd setter søknadsfrist innen 1. juli 2020 for utstedelse av ferdighetssertifikat Polarkoden – videregående. Leddene oppheves på grunn av at de ikke lenger er aktuelle.

§ 59a. Krav til skipsfører på lasteskip med lengde (L) under 24 meter i fartsområde liten kystfart som deltar i ankerhåndtering, utfører løfteoperasjoner eller sleper:
Ordlyden i overskriften endres.

Overskriften i § 59a endres til følgende:

Krav til skipsfører på lasteskip med lengde (L) under 24 meter i fartsområde liten kystfart *eller lavere fartsområde* som deltar i ankerhåndtering, utfører løfteoperasjoner eller sleper

Etter gjeldende overskrift kan det virke som om forskriften kun gjelder for lastefartøy i liten kystfart, men dette stemmer ikke. I overskriften er det nå lagt til «*eller lavere fartsområde*» for å gjøre det klart at forskriften også gjelder for mindre fartøyer.

§ 62. Krav om opplæringen av sjøfolk på skip og flyttbar innretning som skal ha sikkerhets- og terrorberedskapsplan:
Fjerde ledd oppheves.

I paragrafens fjerde ledd er det satt frist frem til 1. januar 2014 for sjøfolk som før 1. januar 2012 startet opptjening av fartstid, for å søke ferdighetssertifikat i sikringsbevissthet. Overgangsordningen er ikke lenger aktuell og leddet oppheves.

§ 63. Krav til sjøfolk som har særlig ansvar innenfor sikring på skip og flyttbar innretning som skal ha sikkerhets- og terrorberedskapsplan:
Fjerde ledd oppheves.

I paragrafens fjerde ledd er det satt frist frem til 1. januar 2014 for sjøfolk som før 1. januar 2012 har startet opptjening av fartstid, for å søke ferdighetssertifikat for sjøfolk med særlige sikringsplikter. Overgangsordningen er ikke lenger aktuell og leddet oppheves.

§ 69. Krav til opplæring og kvalifikasjoner for sjøfolk som skal ivareta bestemte plikter på skip som bruker drivstoff med flammepunkt under 60 °C:
Femte ledd oppheves.

I paragrafens femte ledd er det satt frist frem til 1. januar 2018 for utstedelse av ferdighetssertifikat etter vilkårene i annet ledd. Overgangsordningen er ikke lenger aktuell og leddet oppheves.

§ 69a. Krav til opplæring og kvalifikasjoner for sjøfolk som har direkte ansvar for behandling og bruk av drivstoff med flammepunkt under 60 °C:
Femte ledd oppheves.

I paragrafens femte ledd er det satt frist frem til 1. januar 2018 for å utstede ferdighetsattest etter vilkårene i annet ledd. Overgangsordningen er ikke lenger aktuell og leddet oppheves.

§ 93. Overgangsregler for sjøfolk på fiskefartøy og ikke-sjøgående skip under 25 bruttoregister tonn:
Paragrafen oppheves.

Etter paragrafen første ledd er det frem til 1. januar 2013 ikke krav til sertifikater i tråd med gitte vilkår, og etter annet ledd er det frem til 1. januar 2013 dokumentasjonsfrist for å få utstedt kvalifikasjonsbevis for gjeldende fartøy. Overgangsordningene er ikke lenger aktuelle og paragrafen oppheves.

§ 94. Overgangsregler for skipsfører på fiskefartøy med største lengde mellom 10,67 og 15 meter:
Paragrafen oppheves.

Overgangsordningene er ikke lenger aktuelle og paragrafen oppheves. Etter paragrafens første ledd er det frem til 1. januar 2013 ikke krav til kompetansesertifikat for skipsfører for fiskefartøy mellom 10,67 og 15 meter under gitte vilkår, og etter annet ledd kan den som innen 1. januar 2013 tilfredsstiller gitte vilkår få fiskeskippersertifikat klasse C.

§ 95. Overgangsregler for sjøfolk som tjenestegjør som maskinsjef med maskinoffisersertifikat klasse 4 på fartøy med framdriftskraft mellom 750 og 1500 kW i fartsområde 3 og 4:
Paragrafen oppheves.

Overgangsordningene er ikke lenger aktuelle og paragrafen oppheves. Første ledd setter frist 1. juli 2012 for å kunne tjenestegjøre som maskinsjef etter den gamle forskriften med maskinoffisersertifikat klasse 4. Annet ledd gir åpning for at den som tjenestegjorde som maskinsjef med M4 etter første ledd per januar 2012 kunne få utstedt kvalifikasjonsbevis som gjorde det mulig med videre tjeneste på det samme fartøyet.

IV

Til forskrift 1. juli 2014 nr. 955 om radiokommunikasjonsutstyr for norske skip og flyttbare innretninger

§ 3a. Krav om SART og håndholdt VHF-radio på lasteskip

Tekst i siste del av kolonnen i § 3a får en endring i teksten:

$8 \text{ meter} \leq \text{skip} < 100$	1 i fartsområde 3 eller større
--	--------------------------------

Tidligere fulgte kravet om SART for lasteskip av forskrift 1. juli 2014 nr. 1019 om redningsredskaper på skip § 6. Med ikrafttredelse 1. januar 2024 ble enkelte utstyrskrav flyttet fra forskrift 1. juli 2014 nr. 1019 om redningsredskaper på skip til forskrift 1. juli 2014 nr. 955 om radiokommunikasjonsutstyr for norske skip og flyttbare innretninger.

Da kravet om SART ble flyttet ble 8-metersgrensen, som nedre grense for kravet, utelatt. Dette ønsker Sjøfartsdirektoratet å rette ved å foreta en tilføyelse i siste del av kolonnen i forskrift 1. juli 2014 nr. 955 om radiokommunikasjonsutstyr for norske skip og flyttbare innretninger.

Endringen med å flytte utstyrskravene ble gjort for å samle utstyr som bruker radiofrekvenser i forskrift 1. juli 2014 nr. 955 om radiokommunikasjonsutstyr for norske skip og flyttbare innretninger. Utelatelsen som fulgte med endringen, var en feil, som nå rettes opp i. Det var ikke planlagt å endre gjeldende rett med hensyn til føringskravene som gjelder SART. Endringen som ble fastsatt var verken omtalt eller gjort rede for, og er heller ikke konsekvensutredet.

V

Til forskrift 4. desember 2015 nr. 1392 om slepearangement og forflytning av flyttbare innretninger (slepeforskriften)

§ 15. Overgangsbestemmelse
Ordlyden i § 15 endres.

Følgende ordlyd er foreslått:

Flyttbare innretninger kan frem til neste sertifikatutstedelse følge kravene som gjaldt ved siste sertifikatutstedelse så langt annet ikke følger av den enkelte paragrafen.

Vedlegg I til forskriften oppheves.

VI

Til forskrift 4. desember 2015 nr. 1406 om drikkevann og drikkevannsanlegg på flyttbare innretninger

§ 17. Overgangsbestemmelse
Ordlyden i § 17 endres.

Følgende ordlyd er foreslått:

Flyttbare innretninger kan frem til neste sertifikatutstedelse følge kravene som gjaldt ved siste sertifikatutstedelse så langt annet ikke følger av den enkelte paragrafen.

Vedlegg I til forskriften oppheves.

VII

Til forskrift 27. januar 2016 nr. 67 om ballastsystem på flyttbare innretninger (ballastforskriften)

§ 21. Overgangsbestemmelse
Ordlyden i § 21 endres.

Følgende ordlyd er foreslått:

Flyttbare innretninger kan frem til neste sertifikatutstedelse følge kravene som gjaldt ved siste sertifikatutstedelse så langt annet ikke følger av den enkelte paragrafen.

Vedlegg I til forskriften oppheves.

VIII

Til endringer i forskrift 2. februar 2016 nr. 90 om evakuerings- og redningsredskaper på flyttbare innretninger

§ 38. Overgangsbestemmelse
Ordlyden i § 38 endres.

Følgende ordlyd er foreslått:

Flyttbare innretninger kan frem til neste sertifikatutstedelse følge kravene som gjaldt ved siste sertifikatutstedelse så langt annet ikke følger av den enkelte paragrafen.

Vedlegg I til forskriften oppheves.

IX

Til endringer i forskrift 21. desember 2017 nr. 2381 om kran og løft på flyttbare innretninger

§ 27. Overgangsbestemmelse

Ordlyden i § 27 endres.

Følgende ordlyd er foreslått:

Flyttbare innretninger kan frem til neste sertifikatutstedelse følge kravene som gjaldt ved siste sertifikatutstedelse så langt annet ikke følger av den enkelte paragrafen.

Vedlegg I til forskriften oppheves.

Felles begrunnelse for endringene V - IX

Ettersom overgangsbestemmelsene i forskriftene ikke lenger er aktuelle, foreslår Sjøfartsdirektoratet å erstatte ordlyden. Når det innføres nye krav for flyttbare innretninger er det slik at disse først blir gjort gjeldende for eksisterende innretninger ved neste sertifikatforfall. Det finnes også noen tilfeller av at nye krav kun innføres for nybygg, eller for spesifikke undergrupper av flyttbare innretninger, noe som unnviker fra dette prinsippet. Samtidig oppheves vedlegg I i forskriftene.

X

Forskriften trer i kraft straks.

Administrative og økonomiske konsekvenser

Endringene er rettelser som ikke er materielle endringer (skrivefeil og tilsvarende), og korrigeringer av feil oppstått ved overgang til ny forskrift. De foreslåtte endringene skal ikke innebære administrative eller økonomiske konsekvenser utover å ha klargjørende effekt.

Knut Arild Hareide
Sjøfartsdirektør

Linda Bruås
Avdelingsdirektør
Regelverk og internasjonalt arbeid

Vedlegg:

Forskrift om mindre rettelser i diverse forskrifter hjemlet i skipssikkerhetsloven og skipsarbeidsloven

Dette dokumentet er godkjent elektronisk, og har derfor ikke håndskrevne signaturer